

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
เอกสารทางราชการที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ข.
แบบสำรวจที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่

วันที่สำรวจ.....

เวลาที่สำรวจ.....

ผู้สำรวจ.....

แบบสำรวจชุมชนหมู่บ้านพัฒนาชอยสวนพลู

แบบสำรวจชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย

เรื่อง แนวทางการวางผังพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชุมชนหมู่บ้านพัฒนาชอยสวนพลู

ของภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ส่วนที่ 1 ด้านคุณภาพชีวิต

1. สภาพชุมชนที่ท่านอาศัย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() แออัด () ไม่แออัด () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() การขาดแคลนที่อยู่อาศัย () พื้นที่ชุมชนมีจำกัด

() การไม่จัดระบบการใช้พื้นที่ชุมชน () การใช้พื้นที่ไม่คุ้มค่า

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. ลักษณะการครอบครองที่ดิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เป็นเจ้าของ () บุกรุก () เช่าพื้นที่เอกชน () เช่าที่วัด

() เช่าที่รัฐ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() ความยากจน () ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง () ใกล้เคียงท่ามาหากิน

() การลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง () อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เหมาะสม () ไม่เหมาะสม () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() การไม่จัดระบบการใช้พื้นที่ชุมชน () ขนาดพื้นที่ชุมชนมีจำกัด

() ทางเดินชุมชนไม่เป็นระเบียบ () ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการไม่ดี

() ไม่มีการร่วมมือกันในชุมชน () อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ลักษณะการวางแผนบ้านเรือนมีลักษณะใด

() ปลูกบ้านเรือนเป็นระเบียบ () ปลูกบ้านเรือนไม่เป็นระเบียบ

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () การไม่จัดระบบการใช้พื้นที่ชุมชน () ขนาดพื้นที่ชุมชนมีจำกัด
 () ทางเดินชุมชนไม่เป็นระเบียบ () คนในชุมชนมีจำนวนมาก
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. ลักษณะการปลูกบ้านเรือนของคนในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () กระจัดกระจาย () ซ้อนทับกัน () ติดกัน () ไม่ติดกัน
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () การไม่จัดระบบการใช้พื้นที่ชุมชน () ขนาดพื้นที่ชุมชนมีจำกัด
 () การปลูกบ้านเรือนตามทางเดินชุมชน () การปลูกบ้านเรือนในน้ำ
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ลักษณะที่อยู่อาศัย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ห้องเดี่ยว () ห้องรวม () บ้านชั้นเดียว () บ้าน 2 ชั้น
 () อาคารพาณิชย์ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () รายได้น้อย () ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง () พื้นที่ชุมชนมีจำกัด
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. วัสดุที่ใช้สร้างบ้านเรือนในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () คอนกรีตเสริมเหล็ก () คอนกรีตผสมไม้ () ไม้ () ไม้ผสมสังกะสี
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () รายได้น้อย () ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน () เป็นห้องเช่า
 () เป็นบ้านเช่า () อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. คนที่อยู่อาศัยในชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหรือไม่

- () ปลอดภัย () ไม่ปลอดภัย () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () สภาพแวดล้อมในชุมชน () พฤติกรรมของคนในชุมชน
 () ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ตำรวจ () คนในชุมชนไม่มีงานทำ
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

9. ภายในชุมชนมีสภาพล่อแหลมต่อสิ่งเสพติด อาชญากรรมและการพนัน

() มี () ไม่มี () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() สภาพแวดล้อมในชุมชน () พฤติกรรมในชุมชน () ไม่มีการศึกษา
() ไม่มีงานทำ () ไม่มีการรณรงค์ในชุมชน () การขาดความอบอุ่นในครอบครัว
() อื่นๆ โปรดระบุ.....

ด้านการบริการ

10. ในชุมชนมีสถานรับเลี้ยงเด็กเล็กก่อนวัยเข้าเรียนหรือไม่

() มี () ไม่มี () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() พื้นที่ชุมชนมีจำกัด () ไม่มีการจัดระบบพื้นที่ชุมชนรองรับ
() คนในชุมชนไม่ให้ความสำคัญ () หน่วยงานรัฐไม่ให้ความช่วยเหลือ
() หน่วยงานเอกชนไม่ให้ความช่วยเหลือ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

11. ในชุมชนมีสหกรณ์ออมทรัพย์หรือไม่

() มี () ไม่มี () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() พื้นที่ชุมชนมีจำกัด () ไม่มีการจัดระบบพื้นที่ชุมชนรองรับ
() คนในชุมชนไม่ให้ความสำคัญ () หน่วยงานรัฐไม่ให้ความช่วยเหลือ
() หน่วยงานเอกชนไม่ให้ความช่วยเหลือ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

12. ในชุมชนมีสถานฝึกอบรมอาชีพหรือไม่

() มี () ไม่มี () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() พื้นที่ชุมชนจำกัด () ไม่มีการจัดระบบพื้นที่ชุมชนรองรับ
() คนในชุมชนไม่ให้ความสำคัญ () หน่วยงานรัฐไม่ให้ความช่วยเหลือ
() หน่วยงานเอกชนไม่ให้ความช่วยเหลือ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

13. ในชุมชนมีร้านค้าที่บริการในชุมชนหรือไม่

() มี () ไม่มี () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() พื้นที่ชุมชนมีจำกัด () ไม่มีการจัดระบบพื้นที่ชุมชนรองรับ
() คนในชุมชนไม่ให้ความสำคัญ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

ด้านสะดวกสบาย

14. ลักษณะการเข้าถึงชุมชน

() สะดวก () ไม่สะดวก () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() ชุมชนมีพื้นที่ติดต่อกับหลายทาง () ชุมชนมีพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่เอกชน

() ชุมชนมีพื้นที่ติดลำคลอง () อื่นๆ โปรดระบุ.....

15. สภาพทางเข้า-ออกชุมชน

() สะดวก () ไม่สะดวก () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() ทางเข้า-ออกคับแคบ () ทางเข้า-ออกไม่เพียงพอต่อจำนวนคนในชุมชน

() การวางสิ่งของขวางทางเข้า-ออกชุมชน () พื้นที่ชุมชนมีพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่เอกชน

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

16. ลักษณะทางเดินเท้าในชุมชนสะดวกต่อคนในชุมชนหรือไม่

() สะดวก () ไม่สะดวก () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() ทางเดินคับแคบ () การวางสิ่งของขวางทางเดิน

() ทางเดินไม่ต่อเนื่องกัน () น้ำท่วมขังทางเดิน

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

17. การสัญจรภายในชุมชนมีปัญหาหรือไม่

() มี () ไม่มี () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

() การไม่เป็นระเบียบของคนในชุมชน () การวางแนวบ้านเรือนที่ไม่เป็นระเบียบ

() การวางสิ่งของขวางทางเดิน () ทางเดินไม่ต่อเนื่องกัน

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

ด้านสิ่งแวดล้อม

18. ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนมีลักษณะเป็นอย่างไร

() อากาศไม่ถ่ายเท () มีกลิ่นเหม็น () น้ำท่วมขัง () แสงสว่างไม่เพียงพอ

() มีเสียงดัง () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () การปลูกบ้านเรือนชิดติดกัน () ไม่มีไฟฟ้าทางเดินชุมชน
 () ไม่มีทางระบายน้ำสาธารณะ () การทิ้งขยะไม่เป็นที่
 () อยู่ใกล้แหล่งการค้า () อยู่ใกล้ถนนสายหลัก
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

19. สิ่งแวดล้อมภายในชุมชนมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกชุมชนใดบ้าง

- () อาคารทางศาสนา () อาคารทางราชการ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () การเสื่อมโทรมของบ้านเรือน () การใช้วัสดุปลูกบ้านเรือนที่ขาดคุณภาพ
 () ความแออัดในชุมชน () ไม่มีงบประมาณชุมชน
 () คนในชุมชนไม่มีการพัฒนาตนเองหรือสภาพชุมชน
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

(ด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ)

20. ชุมชนมีปัญหาทางด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานใดดังต่อไปนี้

- () ไฟฟ้า () ประปา () ทางระบายน้ำ () ขยะ () โทรศัพท์
 () อุปกรณ์ดับเพลิง () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () พื้นที่ชุมชนมีจำกัด () การขาดผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
 () คนในชุมชนไม่ร่วมมือกันพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
 () หน่วยงานภาครัฐไม่รับผิดชอบในการให้บริการหรือซ่อมแซมปรับปรุง
 () หน่วยงานภาคเอกชนไม่ช่วยเหลือสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

22. ชุมชนมีปัญหาทางด้านสาธารณูปการขั้นพื้นฐานใดดังต่อไปนี้

- () สาธารณสุข () ศูนย์บริการชุมชน () ลานอเนกประสงค์
 () สนามเด็กเล่น () อื่นๆ โปรดระบุ.....

- ปัญหาเกิดจากอะไร

- () พื้นที่ชุมชนจำกัด () การขาดผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
 () คนในชุมชนไม่ร่วมมือกันพัฒนาสาธารณูปการขั้นพื้นฐาน
 () หน่วยงานภาครัฐไม่รับผิดชอบในการให้บริการหรือการซ่อมแซมปรับปรุง
 () หน่วยงานภาคเอกชนไม่ช่วยเหลือสาธารณูปการขั้นพื้นฐาน
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

ภาคผนวก ค.
แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่

วันที่สัมภาษณ์.....

เวลาที่สัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาชอยสวนพลู

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย

เรื่อง แนวทางการวางผังพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชุมชนหมู่บ้านพัฒนาชอยสวนพลู

ของภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหัวหน้าครอบครัวเพศ () ชาย () หญิง
2. สถานภาพการสมรส () สมรส () โสด () หย่าร้าง
3. การนับถือศาสนา () พุทธ () คริสต์ () อิสลาม
() อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. ท่านมีบุตรกี่คน.....คน
5. ระดับการศึกษา () ไม่ได้เรียน () ต่ำกว่าป.4 () มัธยมต้น () มัธยมปลาย
() สายอาชีพ () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี
6. ท่านมีอาชีพ () รับจ้าง () ค้าขาย () รับราชการ () รัฐวิสาหกิจ
() ทำงานบริษัท () อื่นๆ โปรดระบุ.....
7. ท่านมีงานพิเศษทำหรือไม่ () มี () ไม่มี
เพราะอะไร.....
8. รายได้ของท่านเฉลี่ยต่อเดือน () 4,000 หรือต่ำกว่า () 4,000-6,000
() 6,000-8,000 () มากกว่า 8,000 () อื่นๆ โปรดระบุ.....
9. ท่านมีเงินสะสมหรือไม่ () มี () ไม่มี
10. สถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย
() เจ้าของ () ผู้เช่า () อื่นๆ โปรดระบุ.....
11. ในกรณีที่เป็นห้องเช่า เสียค่าเช่าห้องต่อเดือน.....บาทต่อเดือน
12. ในกรณีที่เป็นบ้านเช่า เสียค่าเช่าบ้านต่อเดือน.....บาทต่อเดือน
13. ท่านเคยพบปัญหาการไล่ที่อยู่อาศัยที่ท่านอาศัยในปัจจุบันหรือไม่
() เคย () ไม่เคย
เพราะอะไร.....

14. ท่านเคยปรับปรุงหรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของท่านหรือไม่ () เคย () ไม่เคย
เพราะอะไร.....
15. ภายในที่อยู่อาศัยของท่านมีผู้อาศัยร่วมด้วยกี่ครอบครัว.....ครอบครัว แต่ละ
ครอบครัวมีจำนวนสมาชิกกี่คน.....คน
16. ภายในที่อยู่อาศัยของท่านมีสมาชิกทั้งหมดกี่คน.....คน
17. สมาชิกที่อยู่ในที่อยู่อาศัยของท่าน () ผู้สูงอายุ(มากกว่า 60ปี).....คน
() ผู้ใหญ่.....คน () วัยรุ่น (13-19ปี).....คน () วัยเด็ก(น้อยกว่า13ปี).....คน
18. ในที่อยู่อาศัยของท่านมีคนที่ทำงานแล้วกี่คน.....คน
19. รายได้เฉลี่ยทั้งครอบครัวต่อเดือน.....บาทต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการอยู่อาศัยในชุมชนและความต้องการที่อยู่ อาศัยในชุมชน (ด้านคุณภาพชีวิต)

20. ลักษณะชุมชนแออัดหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แออัด

☐ ไม่แออัด

20.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ การขาดแคลนที่อยู่อาศัย

☐ ขนาดพื้นที่ชุมชนที่มีอยู่อย่างจำกัด

☐ การไม่จัดระบบการใช้พื้นที่ในชุมชน

☐ การใช้พื้นที่ชุมชนอย่างไม่คุ้มค่า

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

20.2 ลักษณะชุมชนที่ดีตามความต้องการของท่าน

☐ มีการปรับปรุงคุณภาพของบ้านพักอาศัย

☐ มีการขจัดแหล่งเสื่อมโทรม

☐ ใช้พื้นที่ชุมชนอย่างคุ้มค่า

☐ มีการจัดระบบการใช้พื้นที่ในชุมชน

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

21. สภาพการครอบครองที่ดินของท่าน

☐ เป็นเจ้าของ

☐ บุกรุก (ที่ดินเอกชน / ที่ดินรัฐ)

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

21.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ ความยากจน

☐ ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง

☐ ใกล้แหล่งทำมาหากิน

☐ ต้องการลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

21.2 ความต้องการของท่านกับสภาพการครอบครองที่ดิน

- ☐ เป็นเจ้าของที่ดิน
 ☐ เช่าที่เอกชน
☐ เช่าที่รัฐบาล
 ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

22. ลักษณะที่อยู่อาศัยของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ห้องเช่า
 ☐ บ้านเช่า
 ☐ ห้องเดี่ยว
 ☐ ห้องรวม
☐ บ้านชั้นเดียว
 ☐ บ้าน 2 ชั้น
 ☐ อาคารพาณิชย์
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

22.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

- ☐ รายได้น้อย
 ☐ ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง
☐ พื้นที่ชุมชนมีจำกัด
 ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

22.2 ความต้องการของท่านกับลักษณะที่อยู่อาศัย

- ☐ บ้านชั้นเดียว
 ☐ บ้าน 2 ชั้น
☐ อาคารพาณิชย์
 ☐ ห้องชุดพักอาศัย
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

23. ปัจจุบันที่อยู่อาศัยของท่านมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนคนในครอบครัวหรือไม่

- ☐ เหมาะสม
 ☐ ไม่เหมาะสม

23.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

- ☐ รายได้น้อย
 ☐ ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง
☐ พื้นที่ชุมชนมีจำกัด
 ☐ การไม่วางแผนครอบครัว
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

23.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับขนาดที่อยู่อาศัยกับจำนวนคนในครอบครัว

- ☐ การช่วยเหลือของภาครัฐ
 ☐ การช่วยเหลือของภาคเอกชน
☐ การจัดที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับจำนวนสมาชิกในครอบครัว
☐ การวางแผนครอบครัว
 ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

24. ชุมชนของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับ

- ☐ อาชญากรรม
 ☐ ยาเสพติด
☐ การพนัน
 ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

24.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

- ☐ การขาดความรู้ความเข้าใจ
 ☐ การไม่มีงานทำ
☐ ความต้องการหารายได้เสริม
 ☐ การขาดความอบอุ่นในครอบครัว
☐ ไม่มีการรณรงค์ในชุมชน
 ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

24.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในชุมชน

☐ ต้องการให้ตำรวจดูแลกวาดขัน	☐ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติคนในชุมชน
☐ การให้ความรู้แก่คนในชุมชน	☐ การทำให้ชุมชนเข้มแข็ง
☐ การร่วมมือดูแลกันเอง	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการอยู่อาศัยในชุมชน และความต้องการที่อยู่อาศัยในชุมชน (ด้านการบริการ)

25. ชุมชนของท่านมีการบริการขั้นพื้นฐานใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สหกรณ์ออมทรัพย์	☐ สถานศึกษา	☐ สถานดูแลเด็กเล็ก
☐ สถานฝึกอบรมอาชีพ	☐ ร้านค้าต่างๆ	☐ ศูนย์พิธีกรรมทางศาสนา
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

25.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ พื้นที่ชุมชนมีจำกัด	☐ การไม่จัดระบบชุมชน
☐ บ้านเรือนแออัด	☐ หน่วยงานภาครัฐไม่ช่วยเหลือ
☐ หน่วยงานภาคเอกชนไม่ช่วยเหลือ	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

25.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับการบริการขั้นพื้นฐานของชุมชน

☐ สหกรณ์ออมทรัพย์	☐ สถานศึกษา
☐ สถานดูแลเด็กเล็ก	☐ สถานฝึกอบรมอาชีพ
☐ ศูนย์พิธีกรรมทางศาสนา	☐ ร้านค้าต่างๆ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการอยู่อาศัยในชุมชน และความต้องการที่อยู่อาศัยในชุมชน (ด้านความสะดวกสบาย)

26. ลักษณะการเข้าถึงชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ มีทางเดียว	☐ มีหลายทาง	☐ ทางจำยอม
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

26.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ ชุมชนมีพื้นที่ติดต่อกับหลายทาง	☐ ชุมชนมีพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่เอกชน
☐ พื้นที่ชุมชนติดลำคลอง	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

26.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับลักษณะการเข้าถึงชุมชน

☐ ต้องการรถยนต์เข้าถึง	☐ ต้องการรถมอเตอร์ไซด์เข้าถึง
☐ ต้องการทางเดินที่สะดวก	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

27. ความสะดวกทางเข้า-ออกชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สะดวก☐ ไม่สะดวก

27.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ ทางเข้า-ออกคับแคบ☐ ทางเข้า-ออกไม่เพียงพอต่อจำนวนคน☐ การวางสิ่งของขวางทางเข้า-ออกชุมชน☐ พื้นที่ชุมชนมีพื้นที่ติดกับพื้นที่เอกชน☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

27.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับทางเข้า-ออกชุมชน

☐ ให้ขยายทางเข้า-ออกชุมชน☐ มีการจัดระเบียบชุมชน☐ เพิ่มจำนวนเส้นทางเข้า-ออกให้เพียงพอ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

28. สภาพทางเดินเท้าในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทางเดินไม่สภาพไม่ดี☐ ทางเดินไม่ใช้การได้☐ ทางเดินคอนกรีตสภาพไม่ดี☐ ทางเดินคอนกรีตใช้การได้☐ ทางเดินดินใช้การได้☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

28.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ คนในชุมชนไม่ร่วมกันพัฒนา☐ คนในชุมชนไม่มีทุนพัฒนา☐ หน่วยงานภาครัฐไม่ช่วยเหลือ☐ หน่วยงานภาคเอกชนไม่ช่วยเหลือ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

28.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับสภาพทางเดินในชุมชน

☐ ต้องการทางเดินเท้าคอนกรีต☐ ต้องการทางเดินเท้าเรียบคล่อง☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

29. ลักษณะทางเดินเท้าในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทางเดินคับแคบ☐ ทางเดินเปลี่ยน☐ น้ำท่วมขังทางเดิน☐ มีการวางสิ่งของขวางทางเดิน☐ ทางเดินชุมชนไม่ต่อเนื่องกัน☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

29.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ พื้นที่ชุมชนจำกัด☐ คนในชุมชนขาดระเบียบ☐ การวางแนวบ้านเรือนที่ไม่เป็นระเบียบ☐ ไม่มีทางระบายน้ำสาธารณะ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

29.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับลักษณะทางเดินในชุมชน

☐ ขยายพื้นที่สัญจรภายในชุมชน	☐ ต้องการแสงสว่างระหว่างทางเดิน
☐ ต้องการทางระบายน้ำสาธารณะ	☐ จัดระเบียบภายในชุมชน
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการอยู่อาศัยในชุมชน และความต้องการที่อยู่อาศัยในชุมชน (ด้านสิ่งแวดล้อม)

30. สิ่งแวดล้อมในชุมชนของท่านมีลักษณะเป็นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

☐ มีกลิ่นเหม็น	☐ น้ำท่วมขัง	☐ แสงสว่างไม่เพียงพอ
☐ มีเสียงดังรบกวน ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

30.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ การทิ้งขยะไม่เป็นที่	☐ ไม่มีทางระบายน้ำสาธารณะ
☐ การปลูกบ้านเรือนชิดติดกัน	☐ ไม่มีไฟทางเดินชุมชน
☐ อยู่ใกล้แหล่งการค้า	☐ อยู่ใกล้ถนนสายหลัก
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

30.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน

☐ ต้องการการจัดเก็บขยะที่มีประสิทธิภาพ	☐ ต้องการทางระบายน้ำสาธารณะ
☐ ต้องการการจัดระบบบ้านเรือนในชุมชน	☐ ต้องการไฟทางเดินชุมชน
☐ ต้องการพื้นที่สีเขียวในชุมชน	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการอยู่อาศัยในชุมชน และความต้องการที่อยู่อาศัยในชุมชน (ด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ)

31. ชุมชนมีปัญหาทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการขั้นพื้นฐานใดดังต่อไปนี้

☐ ไฟฟ้า	☐ ประปา	☐ ทางระบายน้ำ	☐ ขยะ
☐ โทรศัพท์	☐ อุปกรณ์ดับเพลิง	☐ สาธารณสุข	
☐ ศูนย์บริการชุมชน	☐ ลานอเนกประสงค์	☐ สนามเด็กเล่น	
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....			

31.1 สาเหตุเกิดจากอะไร

☐ หน่วยงานภาครัฐไม่รับผิดชอบ	☐ หน่วยงานภาคเอกชนไม่ช่วยเหลือ
☐ คนในชุมชนไม่ร่วมมือกันพัฒนา	☐ การขาดผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
☐ พื้นที่ชุมชนมีจำกัด	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

31.2 ความต้องการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการขั้นพื้นฐาน

☐ ต้องการหน่วยงานภาครัฐช่วยเหลือ	☐ ต้องการให้หน่วยงานเอกชนช่วยเหลือ
☐ ต้องการความร่วมมือกันพัฒนาชุมชน	☐ ต้องการผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
☐ ต้องการการจัดระบบการใช้พื้นที่ในชุมชน	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 3 จงเรียงลำดับความต้องการในการปรับปรุงและการแก้ไขปัญหาชุมชนของท่าน (ตามลำดับก่อนหลัง)

..... คุณภาพชีวิต

..... การบริการ

..... ความสะอาดสวยงาม

..... สิ่งแวดล้อม

..... สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ภาคผนวก ง.
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สรุปกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด

1. พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2535

ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ บุคคลจะปลูกสร้างอาคารใดๆ มิได้ หากไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในข้อเท็จจริง ส่วนใหญ่ของอาคารในแหล่งเสื่อมโทรมจะปลูกสร้างโดยมิได้ขออนุญาตหรือผิดแผกไปจากแผนผังแบบก่อสร้างและรายการที่ได้อนุญาต เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจึงมีอำนาจที่จะดำเนินการได้ตามกฎหมายนี้หากประสงค์แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะปฏิบัติ

2. พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งเสื่อมโทรมในส่วนที่ 3 สถานที่ซึ่งมีลักษณะซึ่งให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานสาธารณสุขที่จะแนะนำ อาคารหรือส่วนของอาคาร หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งต่อเนื่องกับอาคารที่ใช้เป็นที่พำนักไม่ต้องด้วยลักษณะอันควรจะเป็นที่คนอาศัย และเห็นจำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือ แนะนำให้จัดสิ่งของส้วมภายในอาคารเสียใหม่ให้ต้องด้วยลักษณะ รวมทั้งการห้ามมิให้บุคคลยอมหรือจัดให้อาคารใดมีคนอยู่มากเกินไปจนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้ผู้อยู่ในนั้น โดยถือว่าการที่มีคนอยู่เกินกว่าหนึ่งคนต่อที่ว่าง 9 ลูกบาศก์เมตรนั้น ถือว่ามากเกินไป และให้นับคนที่มีความต่ำกว่าสิบปี สองคนเท่ากับหนึ่งคน

นอกจากนั้นในส่วนที่ 5 เหตุรำคาญ ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีเจ้าหน้าที่จัดการ กำจัดห้ามและระงับเหตุรำคาญในที่สาธารณะหรือที่เอกชน ซึ่งก่อให้เกิดเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพปลอดภัยหรือสิทธิเสรีภาพของประชาชน กับให้ดูแลรักษาถนนทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และที่ต่างๆ เช่น การละเลยสถานที่อันตรายต่อสุขภาพหรือความปลอดภัย หรือจากการสะสมซึ่งเนื่องมาจากสาเหตุต่างๆ เช่น การละเลยสถานที่หรือสิ่งของรกรุงรัง หรือการที่อาคาร กระโจม โรงใดๆ อันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์เลี้ยง รวมอยู่ชิดกัน หรือปราศจากการระบายน้ำ หรือขัดข้องแก่การกำจัดขยะมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูล หรือโดยเหตุอื่นใด จนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือแหล่งน้ำ คูหรือคลองซึ่งเกิดหรืออาจจะเกิดสกปรกขึ้น จนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น

3. พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือน พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติฉบับนี้ นอกจากจะให้ความหมายของคำว่า “อาคาร” และให้ผู้ครอบครองอาคารมีหน้าที่ช่วยเจ้าพนักงานท้องถิ่นดูแลรักษาความสะอาดของทางเท้าถาวรหน้าอาคาร ทั้งให้ดูแลไม่ติดตั้ง ตาก วางแขวน สิ่งใดๆ อันทำให้เห็นเป็นที่ไม่เรียบร้อย น่ารังเกียจ รวมทั้งดูแลมิให้

พืช ต้นไม้ หรือหญ้าขึ้นรกร้างแล้ว ยังมีมาตรา 12 ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องแหล่งเสื่อมโทรม อยู่บ้าง โดยให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ตั้งอยู่ริม ถนนที่มีขนาดกว้าง ไม่ต่ำกว่าแปดเมตรที่ชำรุดทรุดโทรมหรืออยู่ในสภาพอันเป็นที่น่ารังเกียจหรือ ถอนอาคารนั้น และหากไม่ปฏิบัติตาม ก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการรื้อถอนอาคารดังกล่าว ได้ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในรายละเอียดตามมาตรานี้ และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ให้รื้อถอนอาคารตามมาตรานี้

4. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัตินี้ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมไว้แต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทาง ราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวข้องกับมั่นคงแห่งชาติหรือเป็นความลับส่วนบุคคลที่ได้รับคุ้มครอง ตามกฎหมาย โดยบทกฎหมายส่งเสริมให้ประชาชนและพนักงานมีส่วนร่วมในการรักษา สิ่งแวดล้อมในพื้นที่หรือกิจกรรมเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อมละอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น

5. พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2511

ตามพระราชบัญญัติเทศบาลฉบับนี้ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล เทศบาล เมือง และเทศบาลนครไว้ โดยแบ่งอำนาจหน้าที่ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ หน้าที่ที่ต้องกระทำ และ หน้าที่ที่อาจจัดทำ ซึ่งหน้าที่ประเภทหลังนี้ เทศบาลอาจจะจัดทำหรือไม่ก็ได้ โดยขึ้นอยู่กับรายได้ ทรัพย์สินเจ้าหน้าที่และความสามารถของเทศบาลแต่ละแห่งเป็นเกณฑ์ แต่ทั้งนี้จะจัดทำได้ก็ ต่อเมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่ประเภทแรกครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

สำหรับเรื่องเกี่ยวกับแหล่งเสื่อมโทรมนั้น ถือเป็นเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร อาจจะจัดทำได้ถ้ามีความสามารถ

6. พระราชบัญญัติระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518

พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้กรุงเทพมหานครดำเนินการในเรื่องการปรับปรุงแหล่งเสื่อม โทรมและจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และอาจจะขยายออกไปนอกเขตได้ หากเห็นว่าจำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องหรือเป็นประโยชน์ต่อประชาชนใน กรุงเทพมหานคร แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และได้รับความยินยอมจาก สภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในท้องที่ซึ่งจะต้องเข้าไปดำเนินการ และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี มหาดไทย นอกจากนั้นยังมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ เช่น การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ การรักษาความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ตลอดจนการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว เป็นต้น

7. ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 316 เรื่องการจัดตั้งการเคหะแห่งชาติ 2515 และระเบียบการเคหะแห่งชาติที่ 14/2520 ว่าด้วยการแบ่งส่วนงานและการกำหนดหน้าที่หลักของส่วนงานในการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. 2520

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้วัตถุประสงค์ที่จะจัดระบบงานเกี่ยวกับการจัดให้มีอาคารสงเคราะห์เสียใหม่ โดยรวมหน่วยงานที่เกี่ยวกับการเคหะหรืออาคารสงเคราะห์ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในรูปต่างๆ ให้เป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านนี้ จึงได้จัดตั้งการเคหะแห่งชาติขึ้นในรูปรัฐวิสาหกิจ โดยให้อิโณงานที่เกี่ยวข้องในด้านนี้ ได้แก่ กิจการอาคารสงเคราะห์ในกรมประชาสงเคราะห์ สำนักงานอาคารสงเคราะห์ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และสำนักงานปรับปรุงแหล่งชุมชน ในเทศบาลนครหลวง เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน และการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม

ต่อมาในปี 2520 ได้มีระเบียบการเคหะแห่งชาติที่ 14/2520 ว่าด้วยการแบ่งส่วนงานและหน้าที่หลักของส่วนงานในการเคหะแห่งชาติออกมาปรับปรุงส่วนราชการในการเคหะแห่งชาติใหม่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านแหล่งเสื่อมโทรม ได้มีการตั้งสำนักงานปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมขึ้นใหม่ สังกัดอยู่ในฝ่ายการวิจัยและก่อสร้างให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมตามนโยบายที่อยู่อาศัย และนโยบายหลักของการเคหะแห่งชาติหลายประการ เช่น วางแผนโครงการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาค สำรวจและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบด้านกายภาพและประมาณราคา ทำการตรวจและควบคุมการก่อสร้าง สำรวจสภาพแวดล้อมตลอดจนภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม เพื่อจัดระบบชุมชนใหม่ เป็นต้น

องค์การพัฒนาเอกชนในประเทศไทยที่ทำงานเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาชุมชนในเมือง

จากข้อมูลในทำเนียบองค์การพัฒนาเอกชนในประเทศไทย (2529) ทำให้ทราบว่าองค์การพัฒนาเอกชน (อพช.) เป็นกิจกรรมพัฒนาสังคมของภาคเอกชนซึ่งพยายามจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมาเป็นเวลานานนับสิบปี โดยอาจแยกกิจกรรมที่ อพช. ทำทั้งหมดได้ 10 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาชุมชนในชนบท กิจกรรมพัฒนาชุมชนในเมือง กิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน กิจกรรมพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน กิจกรรมด้านคุ้มครองผู้บริโภค กิจกรรมด้านการศึกษา กิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน กิจกรรมสนับสนุนทางด้านเทคนิคกิจกรรมประสานงานและบริการองค์การพัฒนา และกิจกรรมด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ จะมุ่งเน้นถือ อพท. ที่ทำงานเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาชุมชนในเมืองเท่านั้น โดยพบว่าทั้งหมด 29 องค์กร ซึ่งส่วนใหญ่จะให้ความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อพท. ดังกล่าว ได้แก่

1. กลุ่มชุมชนสัมพันธ์
2. กลุ่มเพื่อนหญิง
3. กลุ่มศึกษาปัญหาสังคม
4. กลุ่มสาธารณสุขเพื่อชุมชน
5. โครงการพัฒนาชุมชนร่วมกันในเมือง
6. ชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทยจำกัด
7. มูลนิธิเด็ก
8. มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม
9. มูลนิธิดวงประทีป
10. มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
11. มูลนิธิมิตรมวลเด็ก
12. มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย
13. มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
14. ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาบุคคล
15. ศูนย์อาสาสมัครญี่ปุ่น/กรุงเทพ
16. สำนักวิจัยและปฏิบัติการชุมชนเมือง
17. สภาเยาวชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย
18. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
19. สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์
20. สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์
21. สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน
22. สมาคมร่วมกันสร้าง
23. สมาคมไวเอเอ็มซีเอ กรุงเทพฯ
24. สมาคมศูนย์กลางเทวา
25. สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
26. สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยฯ
27. สหทัยมูลนิธิ
28. องค์กรนานาชาติเพื่อร่วมกันพัฒนา กทม.
29. องค์กรอนุเคราะห์เด็ก

ภาคผนวก จ.
อาคารตัวอย่าง

